

JESENIŠKA STRAŽA

Slovensko-nacionalen list.

Svoboda, čast, narod, resnica.

„Jeseniška Straža“ izhaja vsako soboto opoldne. — Naročnina za celo leto 3 krone; ako se naroči dva ali več izvodov, pa po 2 kroni izvod. Naročnina naj se pošilja na upravništvo „Jeseniške Straže“ (tiskarna Iv. Pr. Lampret) v Kranju. Na naročbe brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. Pos. številke po 10 vin.

Oglasi in poslanice se računajo po petit-vrstah, če tiskano enkrat 10 vin., dvakrat 15 vin., trikrat 20 vin. Večje črke po prostoru. Če se oznanilo priobčuje večkrat, je cena posebno znižana. — Rokopisi se ne vračajo. — Dopisi naj se izvolijo frankirati in naj se pošiljajo na uredništvo „Jeseniške Straže“ v Kranju.

Št. 24.

V KRANJU, 13. malega travna 1905.

I. leto.

Jesenice in vseslovenski cilj.

Eno od velikih sredstev, s katerimi razpolaga danes država, da povzdigne blagostanje naroda, so železnice. Te so eminentne važnosti in brez njih se ne dá misliti pravega napredka. Radi tega gleda država na to, da odvzame železnice iz privatnih rok in po vsej pravici smatrajo se železnice danes kot temelj vse gospodarske politike. Zato pa je naša država povsod tako marljiva pri delu, kadar se gre za zgradbo kake železnice, ki utrjuje gospodarsko premoč Nemcev v tej državni polovici, in je tako nedostopna zabtevam Jugoslovanov za to ali ono železnico, ki bi bila v stanju okrepiti gospodarsko politiko Slovencev in Hrvatov. Ne dá se tajiti, da je bohinjska železnica velike važnosti za našo in bohinjsko dolino, kakor tudi za goriško. Ne dá se pa tudi tajiti, da ostala Kranjska in ostala Gorenjska nima nobenega dobička od te železnice, katerega bi pač imela, če bi tekla skozi Škofjo Loko, kar bi na vrhu vsega državo stalo mnogo milijonov manj. Tako pa teče ta železnica skozi Jesenice, ista železnica bi sploh nikdar ne tekla po slovenski zemlji, ako ne bi kranjska industrijska družba imela v tem kraju svoje tovarne in ako kranjska industrijska družba ne bi bila — nemška. Če bi stala na Savi slovenska tovarna, šla bi železnica preko Predila, kjer bi se sčasom postavila nemška konkurenčna tovarna. Državna uprava, ki je v nemških rokah, centralizira pač vse tako v svojih rokah, da podpira le proti jugu prodirajočega Mihelna v podobi Kropenčana — Lukmana in Balohovega Jožeta — Schwegla, ne pa vobče blagostanje nas Slovencev, in to dela vse tako, da narod v državni upravi ne vidi svojega največjega sovražnika.

Danes nihče ne bo zanikaval vseskoz slovenski značaj naše Gorenjske, nihče ne bo trdil, da je naše ljudstvo v svojem jedru in vseskoz zdravo in neokuženo od nemškega elementa. Ampak izpostavljen je naš narod vsled gradbe nove železnice v kolikor, kolikor ima tovarniško vodstvo na Savi nado dobiti s pomočjo vseh v kraju se nahajajočih podjetij občino v svojo oblast. Če bi se to zgodilo, imeli bi na Gorenjskem najtežavnejšo borbo, da ne bi radi materialne odvisnosti tovarniških delavcev od vodstva prodrli nemški element med širše sloje ljudstva, ker dobijo Nemci z občino kolikorkoli

v oblast tudi vse kretanje občanov v političnem oziru, ker bi se nadalje šolska vprašanja uredila po njihovi volji. Železnica sama Nemcem nikdar tega ne bo prinesla, kar jim prinaša gradba železnice. In to velja: Ali nas pogoltne Mihel sedaj, ali nas težko sploh še katerikrat, če nas sedaj ne more pri tako velikanski tuji, na leta stalni invaziji. Z izvolitvijo častnih občanov je storila občina vseskozi svojo narodno dolžnost ter s tem zasigurala slovensko večino pri prihodnjih volitvah, omogočila pa tudi uspešen boj proti prodiranju nemštva s koroške strani.

Ako bomo Slovenci vzlic oviranju od klerikalne strani prišli do prave narodne politike in narodnega dela, moral bo biti njihov cilj na eni strani Trst in žnjim zvezana prevlada na Adriji, na drugi strani trdna gospodarska podlaga v naših slovenskih Alpah, da omogočijo s tem združenje slovenskega življa južno od Drave in ob obeh straneh Soče s Kranjskim v eno večjo pokrajino. Ta zahteva je istotako opravičena v kulturnem, kakor v gospodarskem oziru za napredek Slovenstva, kakor je opravičena težnja združenja Hrvaške v Dalmacijo. In, ako je za težnje še katera stvar za nas Slovence važna, je ta bohinjska železnica največje važnosti. Ne samo Gorenjci nego tudi koroški in goriški Slovenci bodo našli v tej železnici ali svoj gospodarski in kulturni razvoj ali svojo nacionalno propast. Nemštvo, naš severni sovražnik preti, da onemogoči ono, kar želimo kot narod zahtevati opravičeni, ter si bo prizadevalo vse, da bo ta nova železnica cesta, na kateri bi lahko prodirala mati Germanija v spremstvu nekoliko židov in nekaj tisoč širokoustnih Tevtonov od severa proti jugu. Germanija, za katero se v enaki meri oduševlja cesar Viljem kakor tudi zadnji švabski barbir, stopa polagoma proti jugu, da podvrže te divne kraje, da zasede naše poljane, ne da bi hotela razločevati svoje od tujega. Ni to nobena vizija, ni to ideja nego resnična težnja celokupnega nemštva, istina, koja mora brigati, dirniti in stresti vsakogar izmed nas. To je neovrgljivo dejstvo, katero vidi cela Evropa — le mi Slovenci je ne vidimo, ker nam ta vpogled branijo oni brezbržni ljudje, ki zapeljujejo naš narod k toleranci in lojalnosti do drugih narodov, ki hočejo ponižati naš narod do „šmarocerjev“, namesto da bi šli žnjim goloroki in oboroženi, samosvesti svojega prava, v

boj za krasen in plemenit narod v vsakem pogledu.

V tem času najhujših izkušenj je treba nam Jeseničanom, da smo si svesti svoje naloge v polni meri, da smo si svesti, da stojimo na braniku Slovenstva na severu, da bo od našega junaštva zavisela usoda severnih in vzhodnih Slovencev. Prepojeni z idejo enote in sloge hočemo se boriti in ne dajati Nemcu nobenega pardona. Kajti spoznati moramo, da v tej državi, v kateri smo osamljeni, v kateri smo potlačeni — za nas ni pomoči druge kakor te, katero si sami dajemo.

Čas je, da se povzpne na vrhunce in opustimo nižine, v katerih se zbira megla, ki jemlje razgled, da se vzdignemo na višine, s katerih se vidi proti nebu solnce in proti zemlji oblake. Od tam hočemo mi Slovenci videti in razumeti svojo svobodo.

Bohinjska železnica.

I.

S postavo z dne 6. junija 1901, št. 27. drž. zak., se je naši vladi dalo dovoljenje, da sme zidati več novih železnic v preliminarnem znesku okrog 487 milijonov kron. Med temi železnicami zavzema proga Celovec-Gorica-Trst — takozvana druga železnična zveza z Dunajem — gotovo najvažnejše mesto. V investicijskem programu so proračunjeni troški za to progo na 103,600,000 kron.

Dela na tej progii ni prevzela država v lastno režijo, temveč je isto oddala raznim podjetnikom za takozvane jednotne cene. Po členu V. zgoraj omenjene postave mora vlada pri oddaji del — stavb in investicij — dajati prednost domači industriji, tuzemskim tehnikom in delavcem. V koliko se je to zgodilo, oziroma se moglo zgoditi, videli bomo pozneje.

Po čl. VI. te postave se morajo nadalje dela pri gradbi novih železnic tako pospešiti, da se bo mogla proga Celovec-(Beljak)-Gorica-Trst v letu 1905 izročiti javnemu prometu.

Ker nas v prvi vrsti zanima oni del železnice, ki teče po naših gorenjskih tleh, ozirali se bomo v svojih nadaljnjih izvajanjih pred vsem le na ta kos proge.

Iz Rožne doline na Koroškem vodi čez osem kilometrov dolgi predor — karavanški predor — na kranjsko stran.

Po splošnem proračunu bi znašali stroški za ta predor 24 milijonov kron. Ta znesek se je pa že sedaj prekoračil in bo treba najmanj kakih 15 do 18 milijonov pridati k zgornji svoti. Delo je prevzela tvrdka E. Groß & Co. na Dunaju, ki se je zvezala s tvrdko Bachstein z Nemčije.

Drugi večji predor na tej progi je pa bohinjski, ki znaša nad 6 kilometrov. Ta predor je jedini na vseh progah, pri katerem se preračunani znesek 20 in pol milijona kron ni bistveno prekoračil. Dela v tem predoru so se izročila italijanskemu podniku Cekoniju, ki je v Avstriji že zaslovel po zgradbi arlberškega predora. Odprta proga od Hrušice do Bohinjske Bistrice se je pa razdelila na pet takozvanih „losov“ in se je prvi ter drugi „los“ oddal tvrdki Madile & Co. v Celovcu, tretji in četrti „los“ italijanski tvrdki Rella & Co., peti „los“ pa praški tvrdki Chierici & Picha. Ta podjetništva so prevzela dela za skupno vsoto okrog devet milijonov kron.

Pred vsem vidimo, da ni niti jeden Slovenec ali tudi Slovan prevzel kakega dela nove železnice kljub temu, da se jih je nekaj potegovalo za to, med temi izmed Slovencev tudi stavbenik Filip Supančič v Ljubljani in inženjer Viljko Pollak v Trzinu.

Vodstvo železničnih in predorskih zgradb je torej samo v tujih rokah. Pri podjetništvih Cekoni, Chierici in Rella nahajamo med inženjerji, uradniki in preddelavci skoro izključno Italijane, podanike tujega kralja, pri tvrdki Madile je poleg Italijanov nekoliko Nemcev, povečjem iz „rajha“, telnično in uradniško osobe pri karavanškem predoru pa obstoji v veliki večini iz Ogroy, med temi dokaj Židov.

Pri vseh podjetništvih je navada, da se posamezna dela zopet oddajajo takozvanim akordantom. Med vsemi večjimi akordanti, kolikor je nam znano, ni niti jednega domačina. Italijanski podjetniki oddajajo svoja dela Italijanom, n. pr. Cekoni svoje kamenolome Gubianiju in Chlochiatiju, ki sta zaslužila prav lepe tisočake, ogrski židje pa zopet svojim ljudem. — Za izgled navedimo le kamenoloma Mirca pri Jesenicah in Kamenitnik pri Škofji Loki, kjer se dobiva kamenje za karavanški predor. Ogrski žid Fabian, ki ni niti kamenosek in ki je prišel brez bora na Kranjsko, je izpodrinil v kratkem svoja kompanijona v obeh kamenolomih in si v par letih pridobil že celo premoženje. Tudi drugod se menda dobi sposobno kamenje za predore; nekaj podjetnih domačih ljudi je tudi ponudilo svoje kamenje — toda ostra cenzura ni odobrila nobenega.

Za našega domačina je ostalo pri vseh podjetjih le še navadno delo težakov. V družbi z Macedonci, Hrvati in Črnogorci on prenaša kamenje, odvaža pesek ter zemljo in gleda, kako plačilo dobiva tujec in kako on.

Novičar.

Seja občinskega odbora se vrši v nedeljo ob 9. uri dopoldne pri županstvu.

C. kr. okrajno glavarstvo je pripoznalo virilen glas A. Trappenu, ravnatelju kranjske obrtne družbe, in gradbenemu vodstvu Madile & Comp. ter s tem razveljavilo odlok

tukajšnjega županstva, s katerim sta se ista zavrnila. Občina je vložila ugovor, vsled česar se torej omenjena še ne vabita k sejam, dokler se stvar ne odloči pri zadnji inštanci.

Slovenska planinska koča na Stolu. Na Stolu, 2239 metrov visokem orjaku naših krasnih Karavank, zgradi kranjska podružnica slovenskega planinskega društva novo planinsko kočo. Koča je prepotrebna za hribolazce, kajti na Stolu ni dosedaj nobenega primernege zavetišča. Nemško in avstrijsko planinsko društvo ima sicer Valvazorjevo kočo, katero je kupilo s privoljenjem Kranjske obrtne družbe od Avstrijskega turist. kluba, toda ta koča leži tako nizko (le eno uro hoda nad Žirovnico), da za turiste, kateri pohajajo na Stol, sploh ne pride v poštev. Značilno je, da je Kranjska sekcija nemškega in avstrijskega planinskega društva takoj kupila to kočo, ko je izvedela, da se pogaja občina z Avstrijskim turist. klubom, da bi jej prepustil to kočo za občinske namene. Valvazorjeva koča, katera je bila že napol podrtá, bi bila pač prikladna za majhno mlekarino in povzdigo živinoreje na žirovniški planini, dočim kot planinska koča ni pripravna. Toda Nemci ne store ničesar v prid kake slovenske občine! Ker pa pohaja Stol velika množica turistov in izletnikov, posebno tudi letoviščarjev z Bleda, mora se poskrbeti za zavetišče blizu vrha, kjer se bodo mogli izletniki okrepčati in tudi prenočevati. Izborna mesto za planinsko zavetišče je kraj ob sedlu proti Belšici in tam si je tudi res slovensko planinsko društvo preskrbelo za stavbo nove koče prikladen prostor in upamo, da se bo že v kratkem z novo stavbo pričelo. Kako važen je ta sklep, potrjujejo najzanesljivejši glasovi, ki so se takoj pojavili po nemškem časopisju. Strupeni „Grazer Tagblatt“ na priliko je torej začel bobnati v svet, da postavi slovensko planinsko društvo zopet konkurenčno kočo ne oziraje se na to, da ima že nemško planinsko društvo na jugu in severu Stola planinska zavetišča in hujska na ta način proti napravam slovenskega planinskega društva. Kako smešno je to, pokaže prvi pogled na karto. Nova koča S. P. D. boče stala v višini 2000 m. Valvazorjeva koča na južni strani Stola leži pa za tri ure hoda nižje (v višini okoli 1000 m); na severni strani Stola na Koroškem pa imajo Nemci neko „Stolhütte“, katera leži celo samo 900 m visoko, torej skoraj toliko kakor v dolini. Sicer pa naj le hujskajo Nemci in njih časopisje, izdalo ne bo nič, kajti slovensko planinsko društvo hodi nepremično svojo pot in dobro prevdari, kje mora zastaviti svoje delovanje.

Radovljiško okrajno glavarstvo je izdalo odlok glede omejitve policijske ure v ješeniški občini. Po tem odloku smejo biti odprte gostilne na Hrušici za cel poletni čas v plačilnih dnevih samo do 10. ure, v drugih krajih občine se pa ne sme imeti v takih dnevih nikake zabave ter ni dovoljeno podaljšati policijsko uro. Kljub veliki množici delavstva in drugih sumljivih elementov, moramo priznati, da se v naši občini le redkokedaj nevarno kali javni mir in red in se moramo zato le čuditi, da glavarstvo tako silno skrbi za varnost občine, kjer je to popolnoma neumestno. Kadar bi naj go-

stilničar, ki je že itak neznosno obremenjen z obrtnim davkom, zaslužil kak krajcar, takrat pa pride slavna oblast in mu onemogoči zaslužek.

Uradne ure bo imel c. kr. geometer dne 22., 23. in 24. maja t. l. v prostorih c. kr. davkarije v Kranjski gori zato, da opravi svoja evidenčna opravila. Vsakdo mora imeti seboj potrebne listine.

Vsled odloka c. kr. poštnega in brzojavnega ravnateljstva v Trstu se bodo od 7. maja t. l. dalje raznašala ob nedeljah pisma in poštne pošiljatve samo enkrat dopoldne, t. j. ob 10. uri. To velja seveda le za Jesenice.

Na sejem sv. Florijana so prignali 104 krave in volov ter nekaj telet. Tako visokega števila še nismo dosegli na nabenem sejmu.

Hrvaški delavci na Jesenicah štrajkajo — hrvaški listi, pozor! Podjetništvo Madile & Co., ki je na Jesenicah angažirano pri stavbi bohinjske železnice in pri stavbi nove ceste, ima v svojem delavstvu razen nekoliko Italijanov večinoma le Hrvate iz Istre, Hrvaške in Dalmacije, češ, ker so ti delavci najbolj poceni in ker si pustijo vse dopasti. Njeni agenti, ki nabirajo delavce v omenjenih krajih, obetajo lepe plače in lahko delo ter zvabijo cele trume revnih Hrvatov na Jesenice. Delavci prihajajo, zapeljani po teh agentih, včasih po sto in sto. Kadar pa pridejo na Jesenice, sprejme jih ta tvrdka od cele množice le 20 odstotkov. Ostali se morajo vrniti nazaj v domovino. Pri vsem tem je to podjetništvo še tako predrzno, da pošlje po 60 in še več teh zapeljanih delavcev na občinski urad, da jim naj ta da novc za vožnjo nazaj. Reveži ležijo cele noči na prostem, ne vedoč, kako bi si pomagali, ker nimajo dovolj lastnega denarja, da bi se s tem peljali v domovino nazaj. Oni delavci pa, katere ta tvrdka sprejme, dobijo tako škandalozno plačo, da ž njo ne morejo plačati niti prenočišča, niti kake gorke jedi. Tvrdka Madile & Comp. plačuje 10 ali 8 kr. na uro, pa tudi manj. Prenočišča v barakah, katera morajo delavci sami plačevati, so direktno škandalozna in nezdrava. Razen tega morajo delavci plačati tudi za porabo orodja. Pri takih razmerah ni čudno, da je prišlo do štrajka. Delavstvo zahteva 2 kr. več od ure, prosto orodje in še to, da se ž njim ne ravna kakor z živino. Mnogo delavcev se je že odpeljalo, čeprav je ta tvrdka zvišala plačo za 1 kr., reci in beri 1 kr. za uro. Ali bodo delavci s to stavko kaj dosegli, je veliko vprašanje, ker ta tvrdka z delavci ni v zadregi, kajti med tem, ko ti štrajkajo, zvabili bodo njeni agenti cele vagone novih delavcev iz domovine na Jesenice zopet pod pretvezami lepe plače in lahkega dela. To naj torej vzamejo vsi hrvaški listi na znanje ter storijo primerno v svaritev hrvaškega revnega ljudstva, ki pri tej tvrdki ne samo bolj osiromaši, nego pride tudi v nevarnost neozdravljivo oboleti, ker činovnikom te tvrdke ala Hengerer leži na srcu le vsemenska propaganda, ne pa delo, v katero so poklicani.

Vzorna slovenščina. Pogostoma se najde po Gorenjskem in tako tudi pri nas na Jesenicah razne reklamne lističe, račune, kuverte in pismeni papir s firmo, kateri imajo sicer tudi slovensko besedilo, katero besedilo je pa tako zverženo in popačeno,

da se človeku morajo ježiti lasje, ko vidi, kako se z našo slovenščino postopa. Navesti hočemo za danes samo par slučajev. Tako je n. pr. na eni kuverti poleg popačenega imena še: prodaja vsakovrstnega blaga (prodaja vsakovrstnega blaga), na drugi: trgovina iz mešaniga blaga (trgovina z mešanim blagom). Kdo je temu kriv? Največ sami! Namesto da bi se držali gesla svoji k svojim, se daje te tiskovine tiskati Nemcem, ki niso večji našega jezika. Zakaj pa imamo svoje tiskarne?

Vsak naj pometa pred svojim pragom. Župnik Zabukovec je tresel v sobotnem „Slovenu“ svojo sveto jezo nad tukajšnjim občinskim odborom, češ, kaj da dela, ko so še vedno ob cesti napisane tablice pomazane, dalje pa hoče udarjati tudi na narodno struno glede skupne šole in hoče zvaliti vso krivdo od sebe in svoje stranke. Tolikokrat in tolikokrat pravi on pri maši „mea culpa“, naj bi tukaj tudi storil to. Pri občinskem odboru je že vse v najlepšem teku, da se odpravijo sedanje tablice in nadomestijo z novimi in to se bo zgodilo, naj je Zabukovcu to všeč ali ne. Kar se pa tiče šole, naj si pa zapomni Zabukovec to-le: Kdo je vložil manifest za šolo na Savi tik pred komisijonelnim ogledom? Ali ne nemška stranka in žnjo vred tudi vsi delavci okoli tovarne z Rozmanom in Bernardom na čelu? Ali niso ravno ti možakarji, ki tvorijo vašo stranko, gosp. župnik, protestirali proti skupni šoli in prirejali v to svrhu shode? Vaša narodnost je torej presneto plitva. Zahtevate dalje, naj se rekurira do upravnega sodišča. Dosedaj niste storili v ta namen ničesar. Ako vplivate na svoje pristaše, ki so manifestirali za štiri-razrednico na Savi, v toliko, da podpišejo manifestacijo za skupno šolo, katera naj bi se rekurzu priložila, potem vam bode še kdo verjel, da nimate narodnosti samo na jeziku. Tako dolgo pa, dokler bodele nabirali podpise proti izvolitvi častnih občanov in torej delali proti slovenski narodnosti na Jesenicah, nam pa dovolite, da dvomimo nad vašo narodnostjo, katera vam slabše prija, kakor sraki pavovo perje.

Vaditeljski zbor „Jeseniškega Sokola“ naznanja, da se od sedaj naprej vrši telovadba starejših bratov vsak petek od 9. do 10. ure zvečer.

Ulomiti so poskušali neznani lopovi v pondeljek ponoči v tukajšnji poštni urad. Ko bi ne bili po naključju prepodeni, bi se bilo zgodilo tako kakor pri dal' Au-u na Hrušici. Zvili in izruvali so že železno omrežje. Pri oknu se je našlo zjutraj nekaj železnih drogov, ki so prinešeni od podrti Papeževe hiše. Prijeli so že dve sumljivi osebi.

Pri tvrdki Madile & Comp. je delavski štrajk deloma dokončan. Dokaj delavcev je odpotovalo, nekaj jih pa še ne gre k delu. Mi smo se že enkrat pečali s to tvrdko, ki na najbrezobzirnejši način izkorišča in izsesava delavstvo. Ubogega delavstva našeje vkup iz najoddaljenejših krajev Hrvatske in drugod, ko pa dojdejo sem, jih puste naravnost stradati, ker si niti toliko ne morejo prislužiti, da bi se jim povrnili potni stroški. Sedaj se jim le vsled štrajka priboljšal pri vsaki uri 1 kr. Po našem mnenju bi moralo biti delavstvo pač edino, kadar se bojuje za svoje pravice. Čuditi se moramo, da hoče sploh le še en delavec

služiti pri podjetju, ki na tako grd način izlorablja brezpravno in brezmočno delavstvo. Ako hoče tvrdka Madile & Comp. nadaljevati svoje delo, naj tudi človeško plača svoje delavske moči.

„Šternbirt“ je pobiral podpise za protest proti izvolitvi častnih občanov. Na Jesenicah je vzel samo dva in še od teh je eden preklical svoj podpis. Ta človek je bil pri zadnjih volitvah izbačen iz občinskega odbora, zato pa sedaj iz same jeze dela za nemško stvar. Bogve, če bo tudi svoje mleko samo Nemcem prodajal.

Še nepoznan sovražnik fotografičnih slik. Fotograf g. F. Pavlin je pred kratkim naslikal g. Frana Fabince v družbi gg.: Iv. Pr. Lampreta, E. Chama, L. Humerja, J. Bricelja in F. Valjavca. G. Cham kaže na sliki s prstom v „Slov. Narod“ tako, da se lahko bere ime tega lista. Gospod Pavlin je to sliko razstavil v svoji izložbi na Hrovatovi hiši, kjer ima urar g. G. Ambrožič svojo delavnico. Ta slika je dala župniku Zabukovcu povod, da je v seji krajnega šolskega sveta pismeno vprašal krajnega šolskega nadzornika, g. nadpoštarja A. Schreya, če dovoljuje šolska oblast, da se pusti učitelj Fabinc slikati med „priznana brezverska društva“ in na kateri se bere ime „Slov. Narod“, ker je to v pohujšanje jeseniške mladine, ki hodi mimo v šolo in si sliko ogleduje. Kako naj označimo to župnikovo početje!? Bog daj n... pamet!

Odgovor*)

Jeseniškemu župniku, g. Janezu Zabukovcu na njegovo pismeno interpelacijo v seji krajnega šolskega sveta dne 9. maja 1905.

Fotograf g. F. Pavlin je izpostavil nad delavnico urarja g. Ambrožiča sliko, na kateri se nahaja med priznana „brezverska“ društva tudi moja malenkost, kakor ste se blagovolili izraziti. Po Vašem mnenju dam s tem jeseniški mladini javno pohujšanje in to zlasti s tem, ker drži na sliki gospod cand. jur. Cham v roki „Slov. Narod“. Vem, da ste hoteli svojo infamno lemenatarsko denunciacijo šikanirati mene in g. nadpoštarja A. Schreya, in ker se imenovani gospod ne čuti kompetentnega odločevati v tej zadevi, Vam odgovarjam sledeče:

1.) Slika je bila izpostavljena brez moje vednosti in sem o njej zvedel šele od Vas, ki vse najprej ovohate.

2.) Zaukazal pa sem sedaj g. Pavlinu izrecno, naj bo slika izpostavljena, da si ne boste morda domišljevali, da se kdo Vaše neznatne osebe boji. Čuditi se moram le, da se sploh predrznete brigati za take popolnoma privatne zadeve, ko imate dovolj smeti pred lastnim pragom, ker Vaš najbližnji krvni sorodnik s svojim pohujšljivim življenjem propagira razširjanje alkoholizma, ki je pri nas že itak dovolj razširjen.

3.) Kadar zvem, da Vas je kaka c. kr. oblast imenovala cenzorjem javne morale na Jesenicah, takrat se bom tudi udal Vaši inkvizitorski zahtevi. Dotlej pa se lahko brigate za življenje svoje kuharice in svojih kapelanov.

S primernim spoštovanjem

Fran Fabinc.

Jesenice, 12. maja 1905.

*) Za vsebino je uredništvo odgovorno le toliko, kolikor zahteva zakon.

Imam v kleti

23—11

več sto hektolitrov

pristnega belega in črnega vina, nekaj fine rakiije in brinovca ter namiznega olja lastnega izdelka.

Vse solidno postavljeno tudi v moji posodi na tukajšnji državni kolodvor po primerno nizki ceni.

Ivan Pujman

posestnik in trgovec, Vodnjan-Dignano (Istra).

M. Vidic

izdelovalec sodavice, malinovega soka in pokalic (kraherl)

v Lescah na Gorenjskem

priporoča svoje izdelke.

29—4

Postrežba točna. Cene nizke.

Ako hočete dobro idočo uro poceni kupiti, zahtevajte cenik tvrdke

H. Suttner, urar, Kranj

31—2

Naznanilo.

Usojam se slavnemu občinstvu uljudno naznaniti, da sem **prevzela** na svoje ime že več let

v Kranju, pod mestom št. 14 obstoječo

trgovino s špecerijskim in galanterijskim blagom

katero bodem vodila neizpremenjeno naprej.

Poleg vedno svežega špecerijskega blaga zlasti priporočam svojo veliko zalogo **otročkih vozičkov od 9 K naprej**, kakor tudi veliko izber palic za gospode, raznih gumbov in žepnih nožičkov.

Potrudila se bodem svojim cenjenim odjemalcem postreči v njih popolno zadovoljnost in pričakujem njih daljne naklonjenosti ter beležim

z odličnim spoštovanjem

Magda Rant.

30—2

Obenem priporočam svojo **gostilno pri kolodvoru v Kranju**, kjer se toči pristno vino in vedno sveže pivo. Za gorka in mrzla jedila je vsak čas najbolje skrbjeno.

Krojaški salon za gospode

Ivan Magdič

Ljubljana, Stari trg št. 8

Izdelovanje vsakovrstne garderobe za gospode po najnovjših žurnalih iz najmodernejšega in najboljšega tuzemskega in inozemskega blaga. 4—21

Uniformiranje in zaloga potrebščin za Sokole.

HOTEL „ILIRIJA“

16—19

Ljubljana

Kolodvorske ulice št. 22

3 minute od južnega kolodvora.

Shajališče vseh Gorenjcev.

Udobni restavracijski prostori, moderno urejena kavarna z dvema najnovjšima biljardoma ameriškega sistema, lepo, nanovo urejene sobe za prenočevanje. — Kopalne sobe v hiši. — Točijo se najboljša štajerska naravna vina, pristni dolenski cviček iz Gadove peči, kakor tudi priljubljen hrvaški pelinkovec. — Izborna kuhinja. **Postrežba točna. Cene nizke.**

Za mnogobrojen obisk prosí spoštovanjem

Fric Novak.

Mavricij Smolej

urar na Jesenicah

priporoča svojo veliko zalogo

vsakovrstnih ur

kakor žepnih, stenskih ur in budilk, verižic, prstanov, uhanov i. t. d., dalje zlatnine in srebrnine od najfinejše do navadne.

Sprejme tudi popravila, katera izvršuje natančno in točno po zelo nizkih cenah. 6—22

Josip Bricelj

pleskar na Jesenicah št. 6

se priporoča slavnemu občinstvu za vsa

v pleskarsko stroko

spadajoča dela, katera izvršuje hitro in po nizkih cenah. 5—20

Izdeluje tudi napise na grbe, zid i. t. d.

Postrežba točna!

Pivovarna G. Auer-jevih dedičev

v Ljubljani

Wolfove ulice št. 12

priporoča slavnemu občinstvu in spoštovanim gostilničarjem svoje izborno marčno in na bavarski način varjeno pivo.

Pivo se oddaja v sodcih in zabojih.

Zaloge: v Kranju, Idriji, Dobrépoljah, na Robu, v Mokronogu, Metliki, Vačah, Polhovem gradu, na Igu, na Dobrovi, v Št. Vidu na Dolenjskem, v Mirni, v Podbrdu in na Grahovem (Goriško) in v Podgradu (Istra).

Ustanovljena leta 1854.

Tvrška je bila v letu 1904 v Parizu in v Londonu odlikovana z najvišjim odlikovanjem, namreč z „grand prix“, častnim križcem in zlato kolajno.

Kaj je

SEYDLIN?

Priznana najboljša, po najnovjših izkušnjah higienije sestavljena in večkrat odlikovana kozmetična

ustna voda.

Dobiva se pri g. A. Trevnu in gospej Jerici Morič.

Izdelovalec: O. Seydl, Ljubljana, Špiitalske ulice 7. 3—20

9—20

Gostilna

Jakob Mesar

na Jesenicah št. 100

tik državne železnice in v neposredni bližini novega kolodvora se priporoča sl. občinstvu na Jesenicah in z okolice. Toči raznovrstna najboljša domača pristna vina in neprekosljivo Gössovo pivo. — Tu se dobivajo vedno topla in mrzla jedila ter vsak čas izboren čaj in dobra kava po najnižjih cenah. Na razpolago ima udobne prostore. Postrežba točna. Za mnogobrojen obisk se prav toplo priporoča

Jakob Mesar.

Melh. Brenc

ključavničarski in kleparski mojster na Jesenicah

se priporoča za vsa v njegovo stroko spadajoča dela in naročila. Popravila in zunanja naročila točno in po nizkih cenah.

Obenem priporoča slavnemu občinstvu svojo

trgovino s kuhinjskim orodjem, železnino i. t. d. 11—21

